

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Unge Bander

Citation: Claussen, Sophus: "Unge Bander", i Claussen, Sophus: *Unge Bander*, udg. af Jørgen Hunosøe, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1986], s. 52. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen02-shoot-idm140040477899728/facsimile.pdf> (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Unge Bander

II: Nu eller aldrig!

Aasum er en By paa Jyllands Østkyst. Den ligger syd for Aalborg og nord for Aarhus. Den har femten Tusind Indbyggere – det vil sige et Par Tusind færre end Horsens. Og med Randers har den slet intet til fælles. Men det er en god gammel By alligevel, ikke en Smule daarligere end de, der staar paa Kortet: dens Kirke er fra det ellefte Aarhundrede, dens Havn var allerede Middelalderens Skippere kær og kendt og har endnu Vand nok for dybtgaaende Exportdampere. Trods de lange, elegante Alleer af Hestekastanier, som en nyere Tid har bragt, trods adskillige pralende Bygninger, trods Klubber og Klinker og Embedstorsnuedeth og anden Forfinelse, er det dog en handelsdygtig, vindskibelig, i sit Hjerte skipperskikkelig By, hvor man vel sætter Næsen i Sky med en snærpet Mine, men ellers hjælper sig, som man kan, og frimodig tørrer Bordet af med Kattekillingen. Og saa er der endda det ejendommelige ved Aasum, at hvad man i Aalborg, Aarhus, Horsens og det saa dejlige Vejle kun frygtsomt drømmer om, det fuldbyrder man her med Hud og Haar: Fruen glemmer sin Mand, den anstændige Frøken tror sig ganske gift med sin Kæreste, og andre Tegn paa, at Verdens Undergang er nær ... Hvorfor vil vi lægge til ved denne troskyldige Havnestads Bolværker, mens vore Skipperhjerter glædes ved en Lugt af Tov og Tjære og ved Synet af fine, gyngende Takkelager.

I Aasum, den jydsk Købstad, var der ved Midten af Firserne som en Ild fra Himmelen faldet en særegen Uro og Romantik i alle Sind.

Det var ikke blot henvisnende Koner, der fik en ny Blomstrings-tid. Ungdommen raser, sagde Kællingen, hun hoppede over Halmstraa. Bevægelsen var politisk. Man ventede hver Dag, at det vidunderlige skulde ske. Bønderne nægtede Skat og førte oprørsk Tale. Og fra Landet strakte Uroen sig ind i Byen. Yngre Næringsdrivende, Skatteborgere, der i begyndende Velstand bespiste hverandre med Haresteg om Hverdagsaftenerne Klokken syv, og som ventede at komme i Betragtning ved Ligningsvalgene, sluttede sig i en lang Liste pludselig til Venstre. De største Krystere og Skræddere gik af ren,